

A B-sejtek szerepe és érése

BARNA GÁBOR

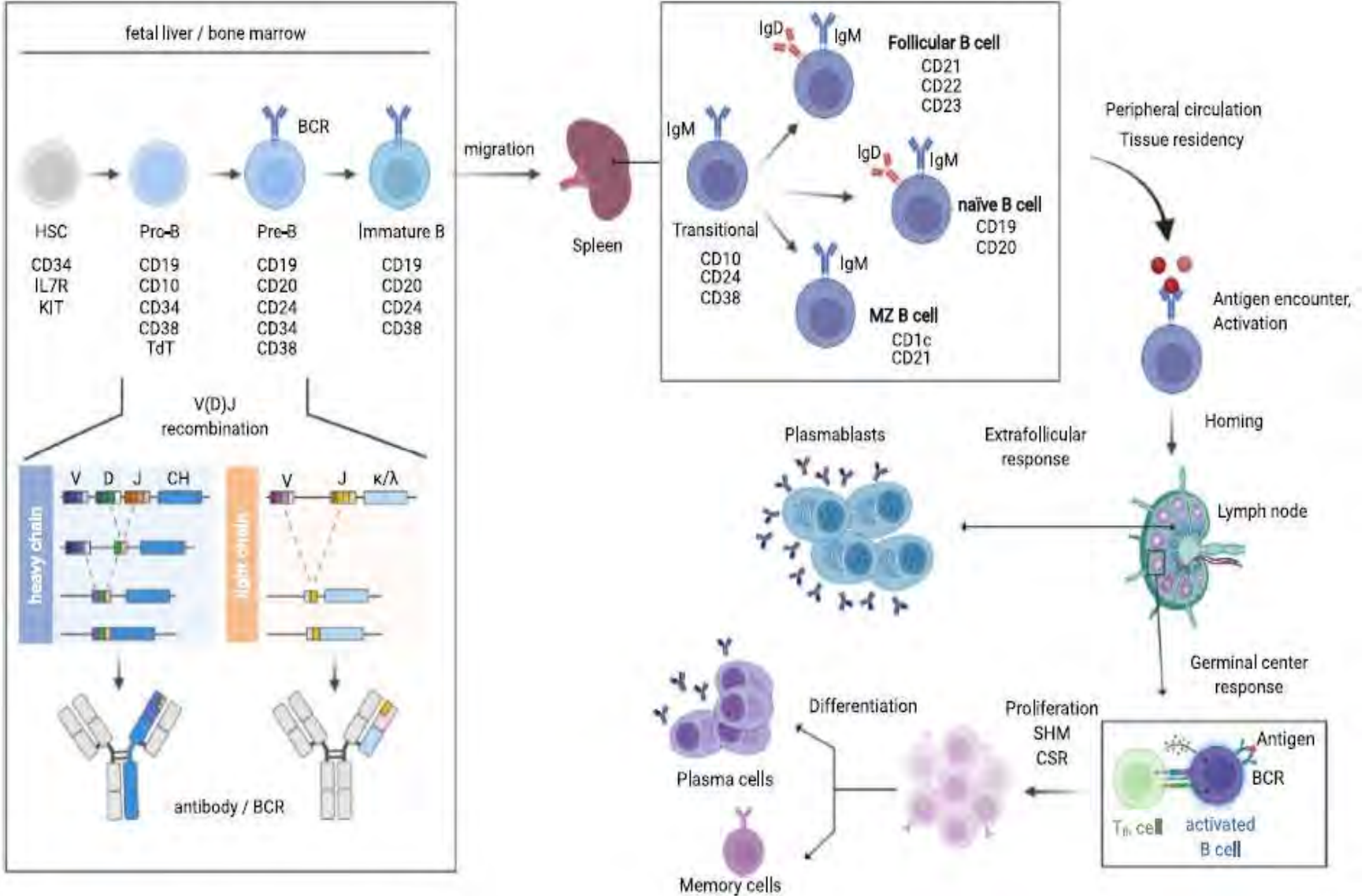
SEMMELWEIS
EGYETEM 1769

B-sejtek a szervezet védelmezői

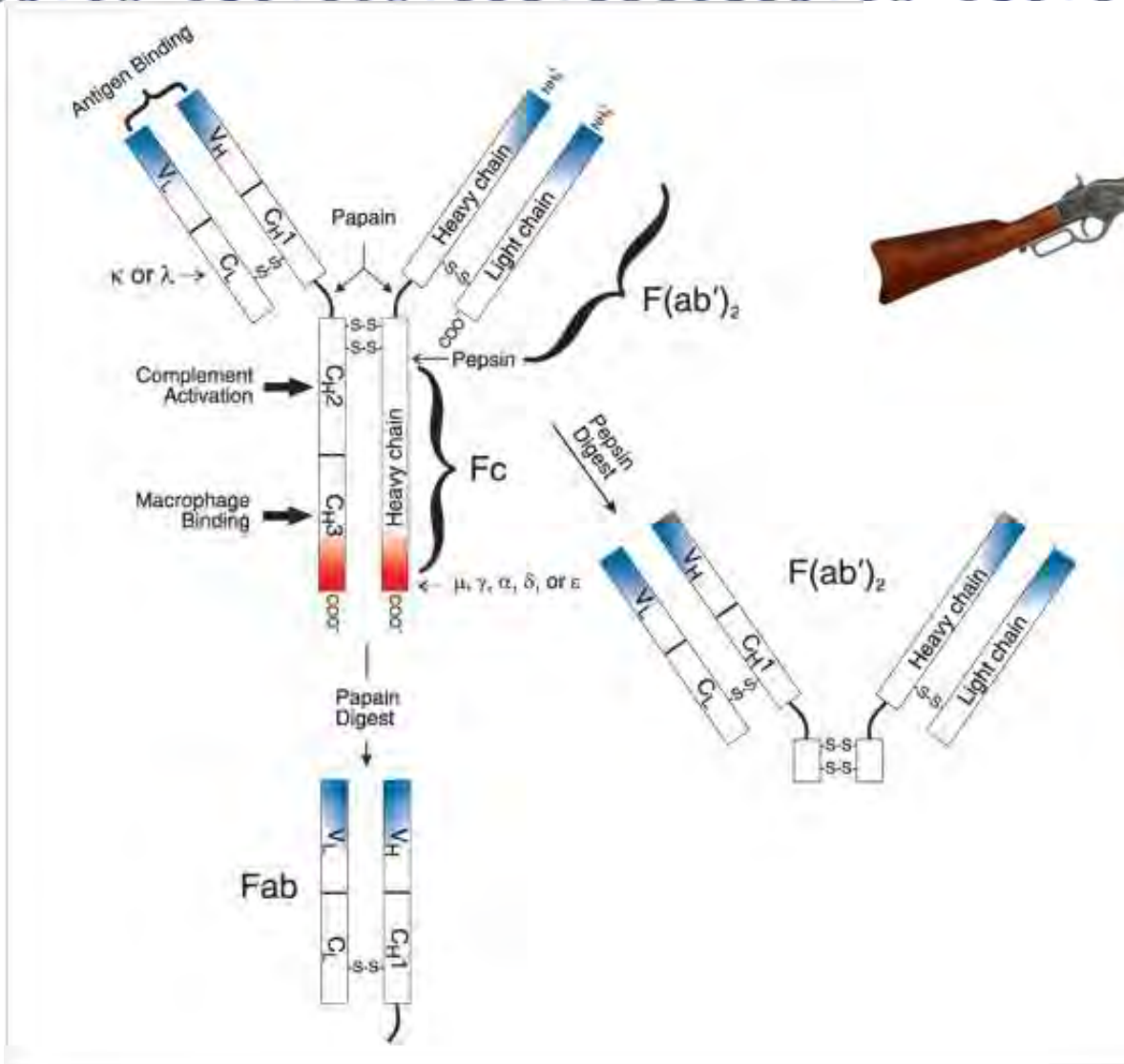

A feladathoz fel kell nőni!

B-sejtek érése

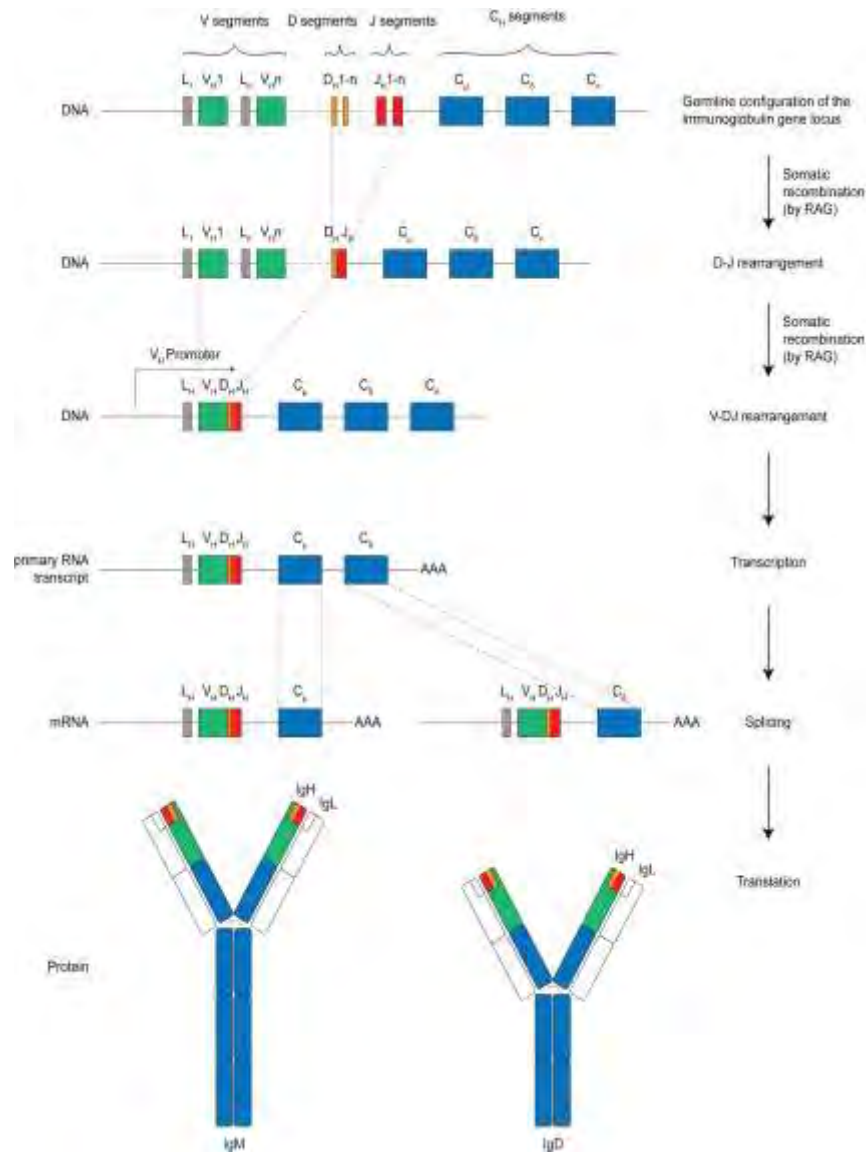
Az antitestek részei és fragmentumai

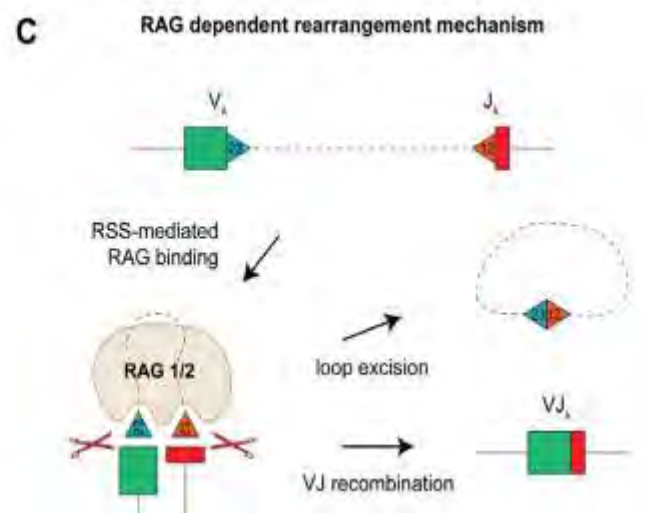
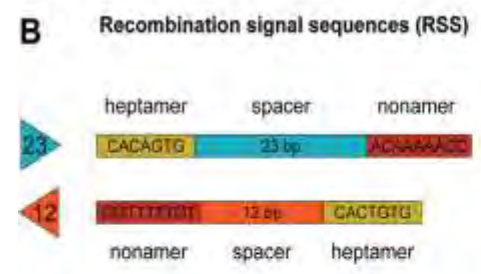
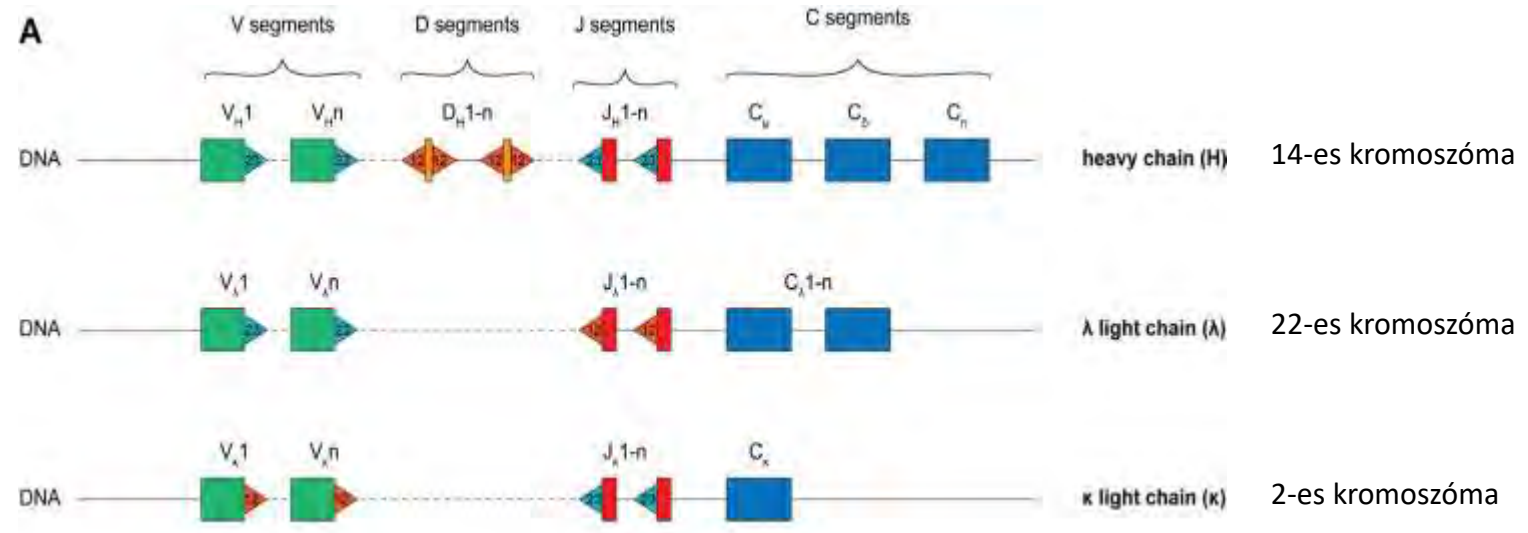
VDJ gének rekombinációja

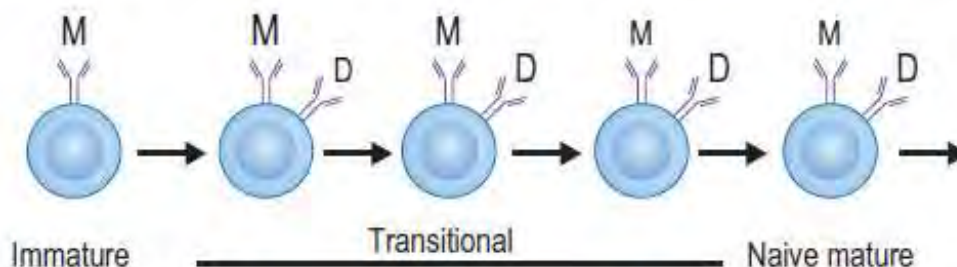
V ≈ 100
D = 23
J = 6

Rekombináció menete

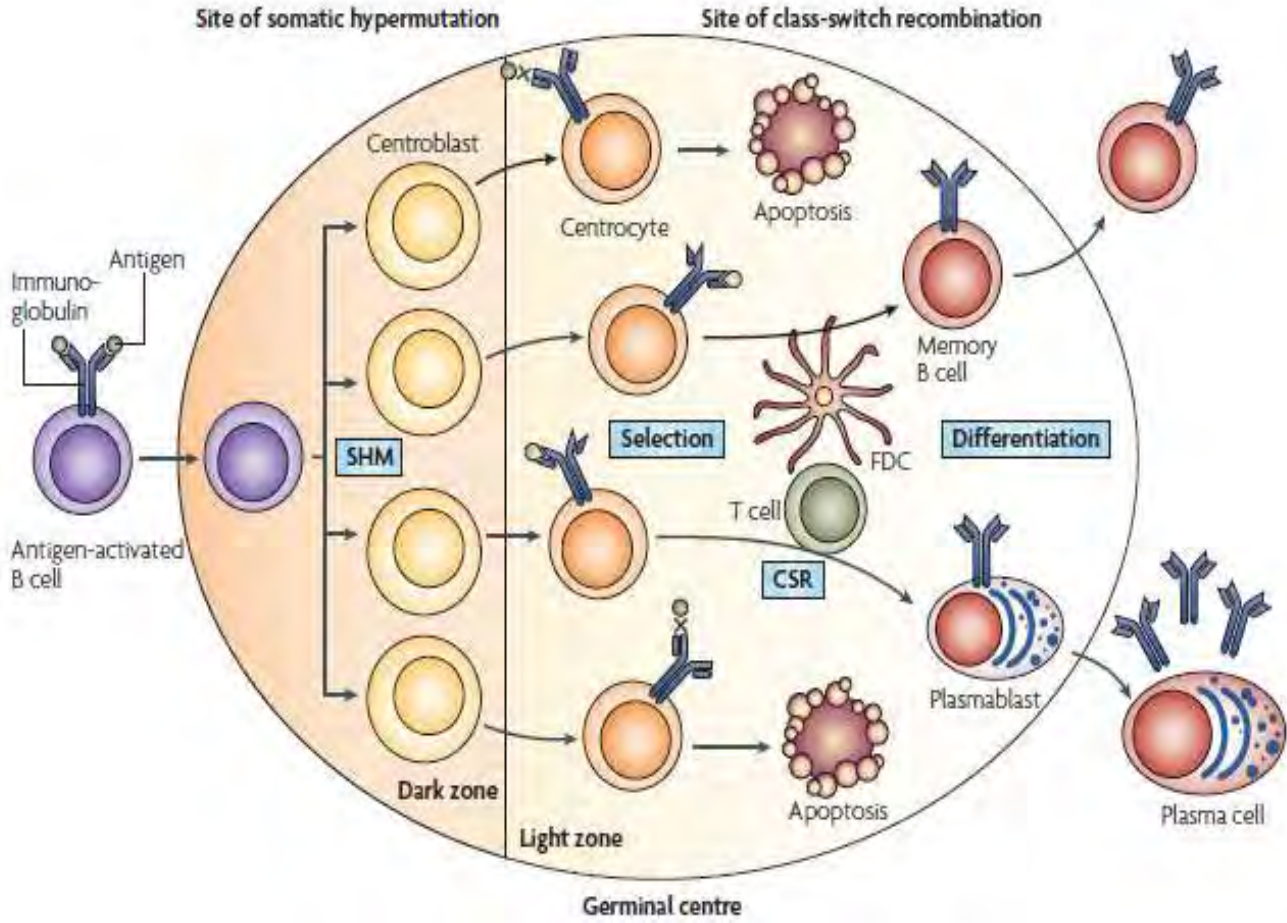
Tranzicionális B-sejtek

	Immature	T1	T2	T3	Naive mature
IgM	++	+++	++	+	+
IgD	-	+	++	++	++
R123	+	+	+	Int	-
CD10	+	+	+/-	-/+	-
CD19	+	+	+	+	+
CD24	+++	+++	++	+	+
CD27	-	-	-	-	-
CD38	+++	+++	++	+	+
CD23	-	-	+	+	++

ABCB1 transzporter akt.

Érés antigén hatására

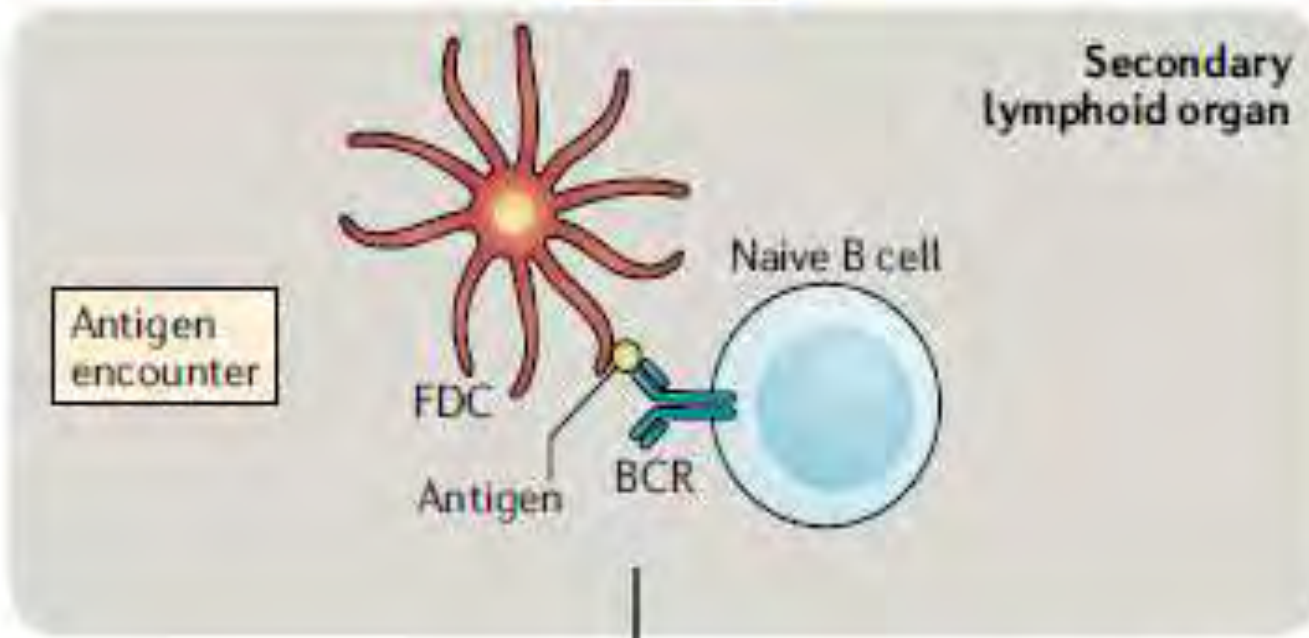

B-sejt antigén kötés

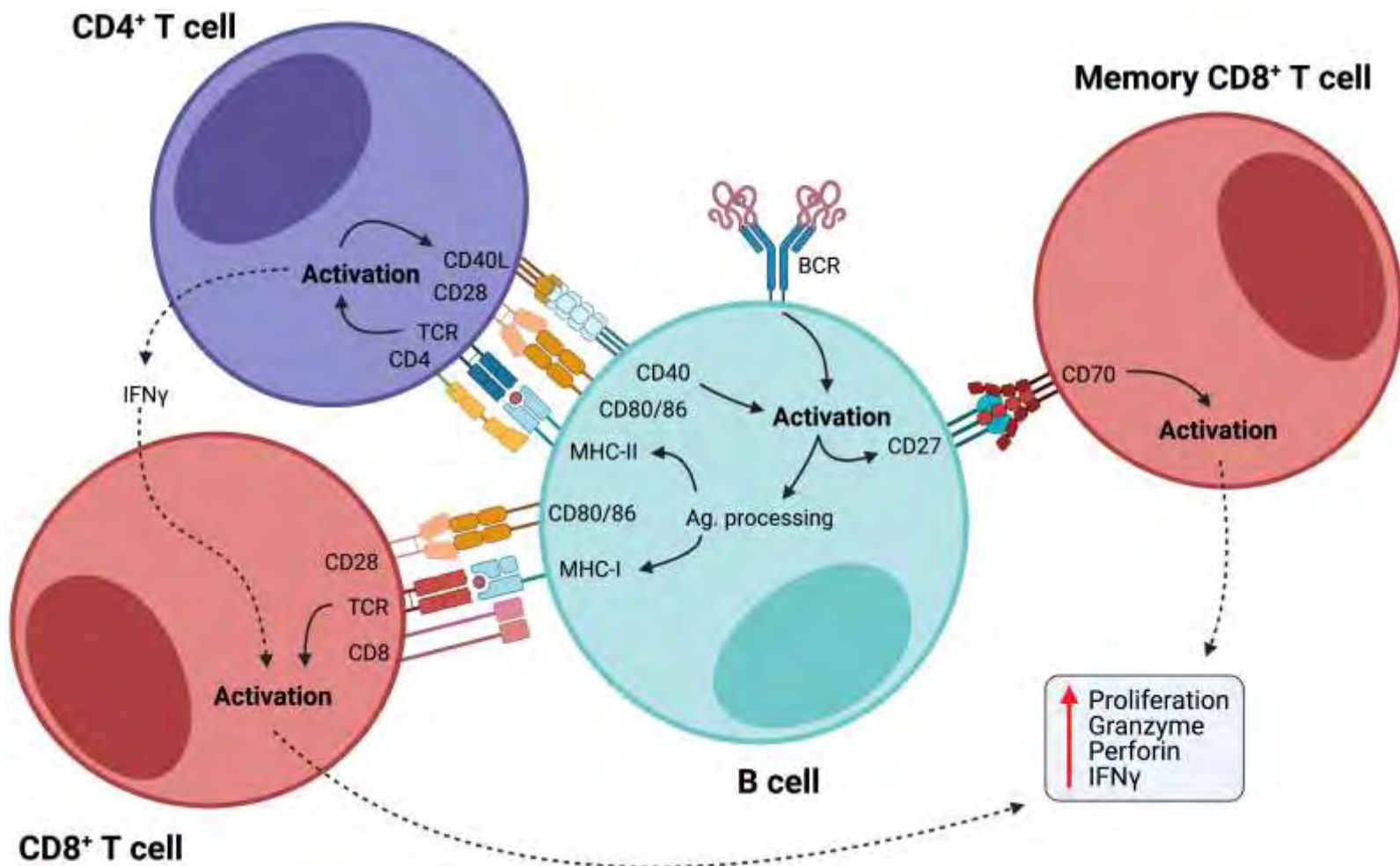

Primary response

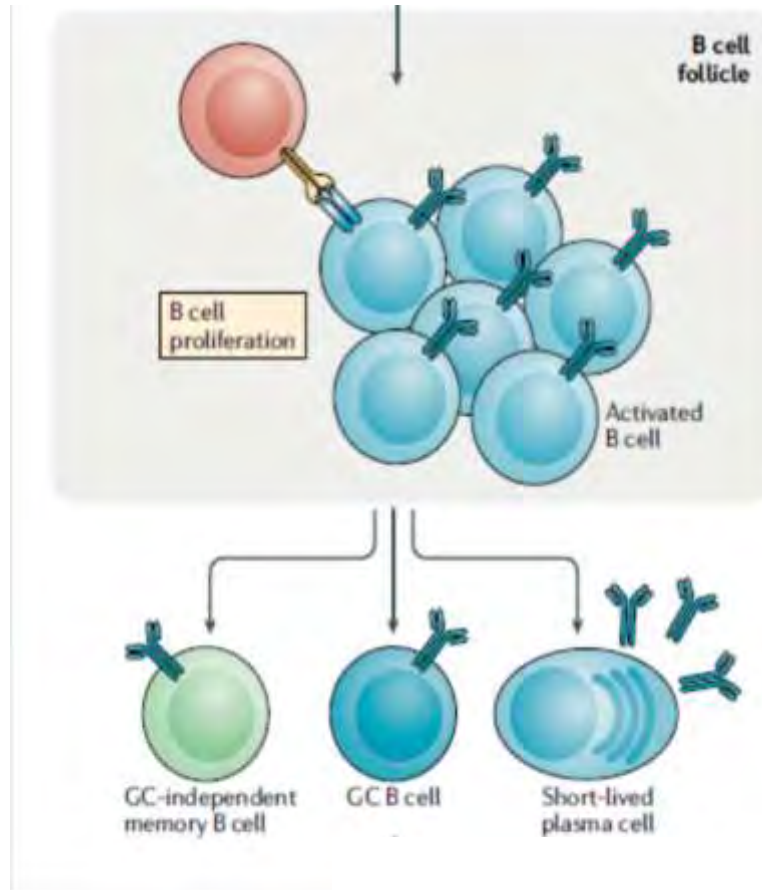
Phase 1

T-és B-sejt interakció

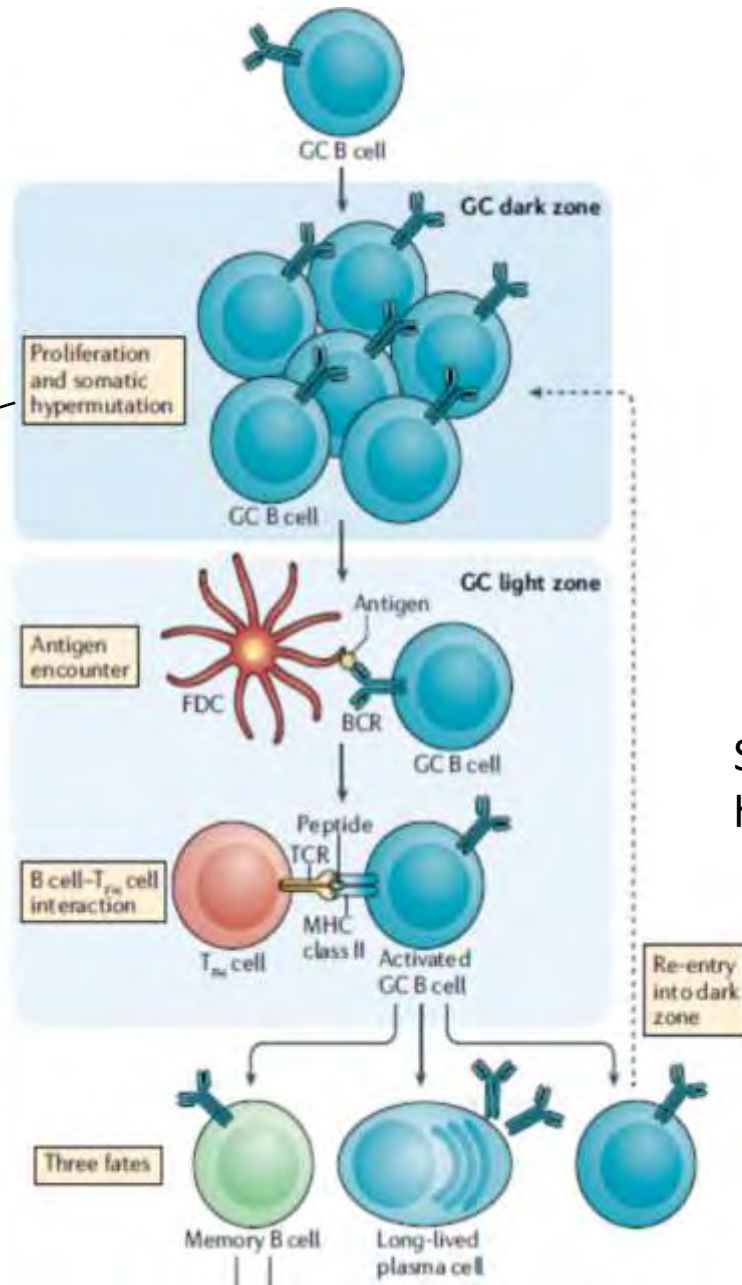
Proliferációs fázis

Affinitásérés és szelekció

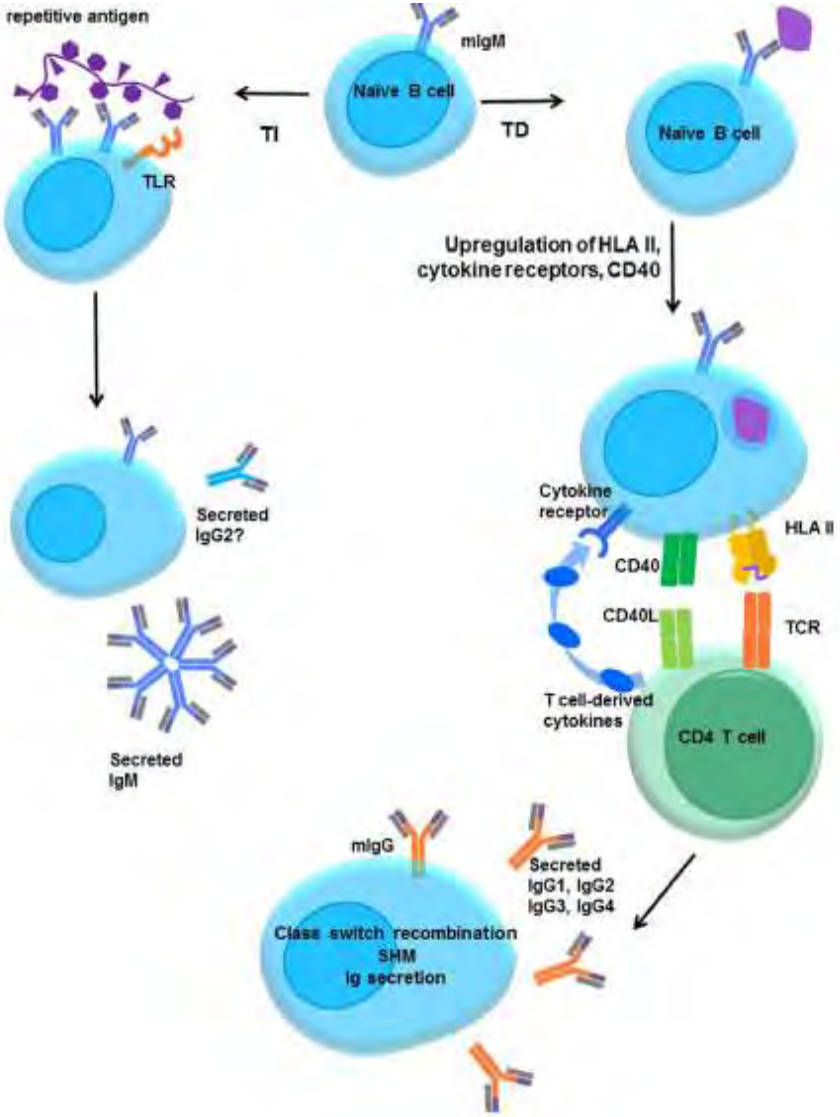
V-géneken
1mut/1000bp

10^3 - 10^4 -szer
nagyobb mutációs
ráta más génekhez
képest

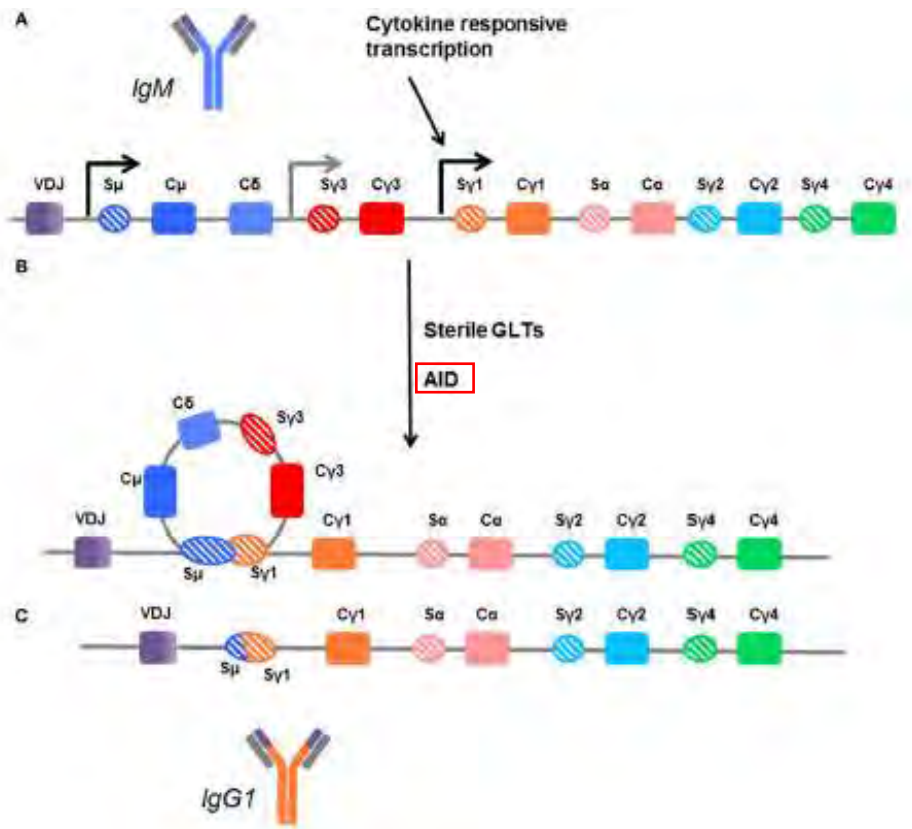

Szelekció Ag
hatására

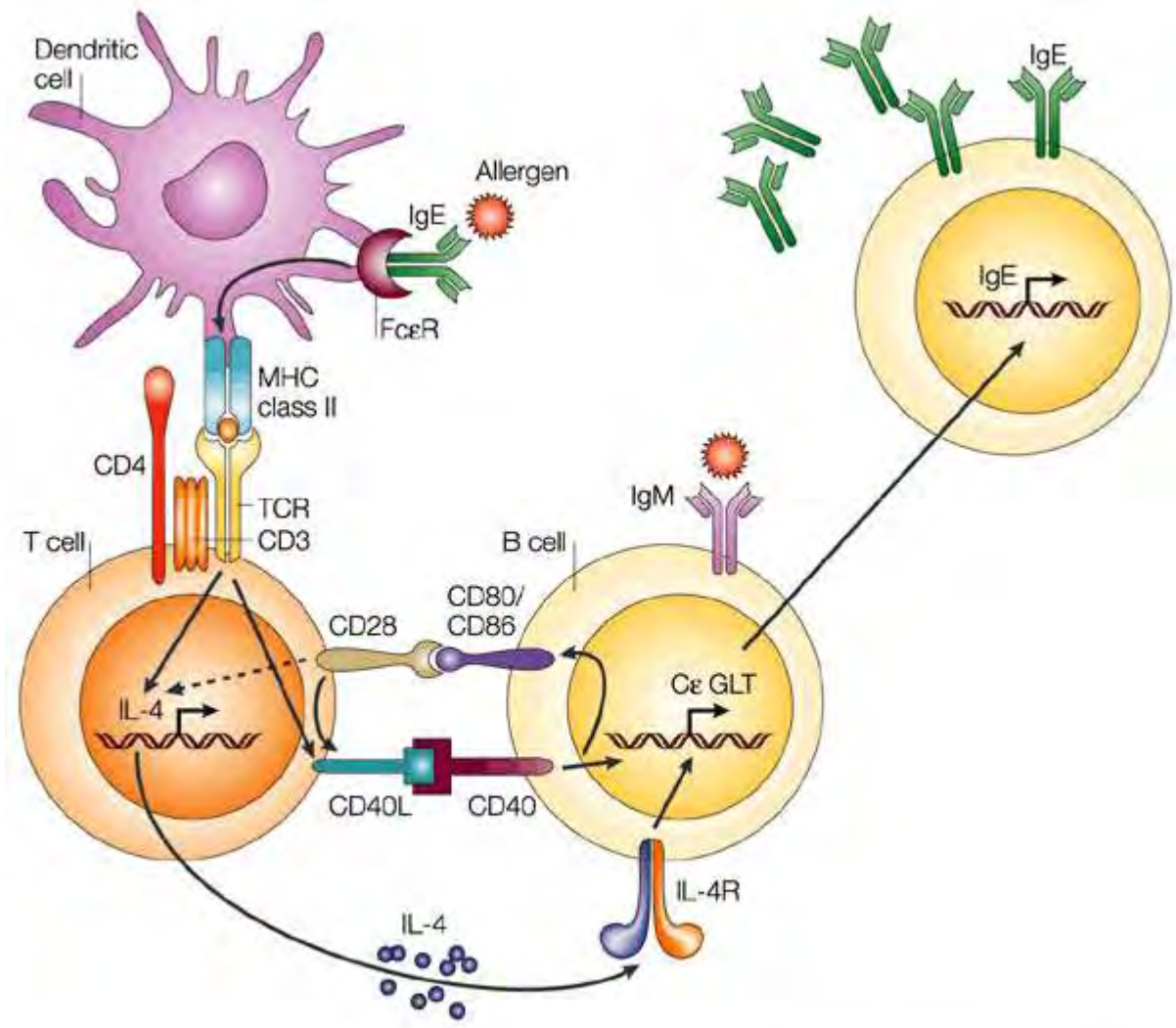
Izotípus váltás

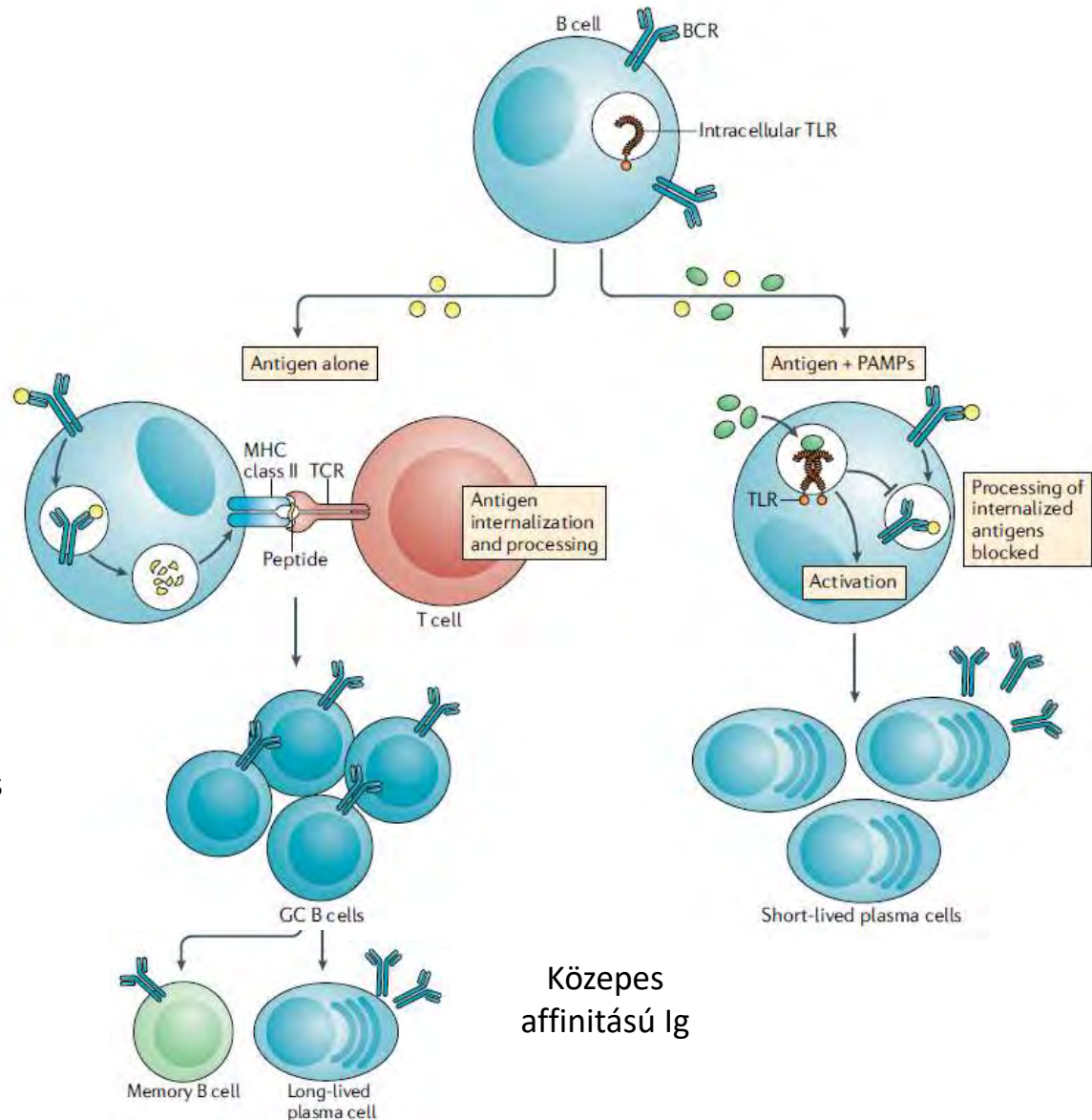
1. Vírus, bakt – Th1 akt. – IFN γ – IgG
2. Allergén, parazita – Th2 akt. – IL4 – IgE
3. Poliszacharid tokos bakt. – IgM

Izotípus váltás IgE-re

B-sejtek differenciálódása

nagy affinitású Ig

Lép, nyirokcsomó

PAMPs: Pathogen associated molecular patterns

Affinitás érés

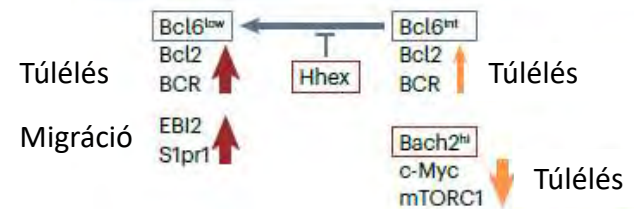
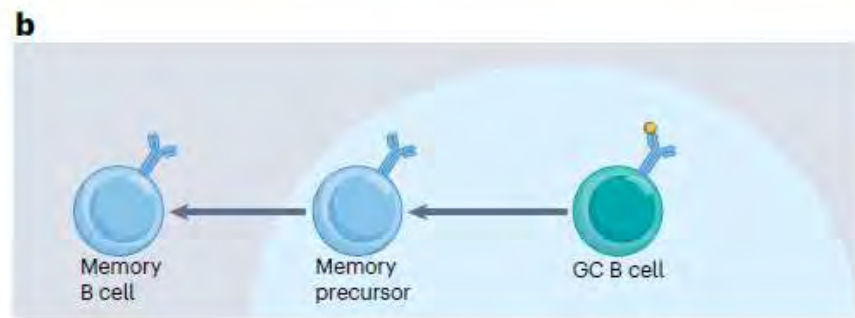
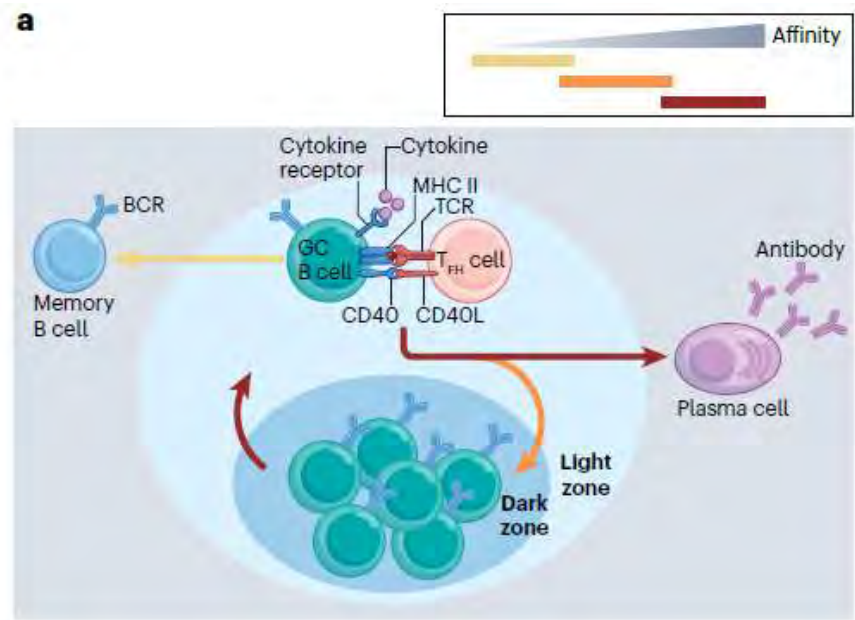
Kis affinitású Ig

Közepes affinitású Ig

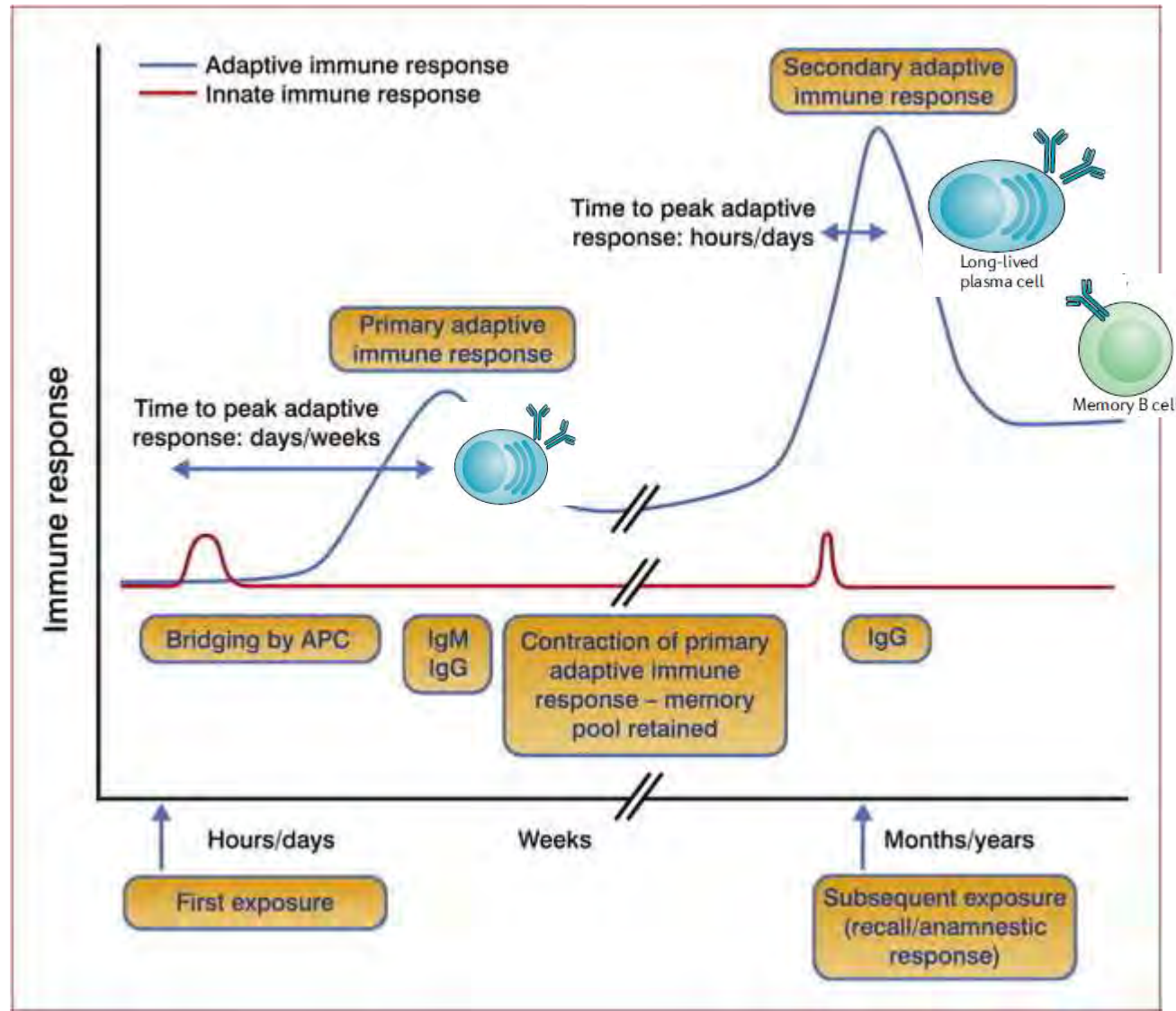
Csv.

Memory B cell Long-lived plasma cell

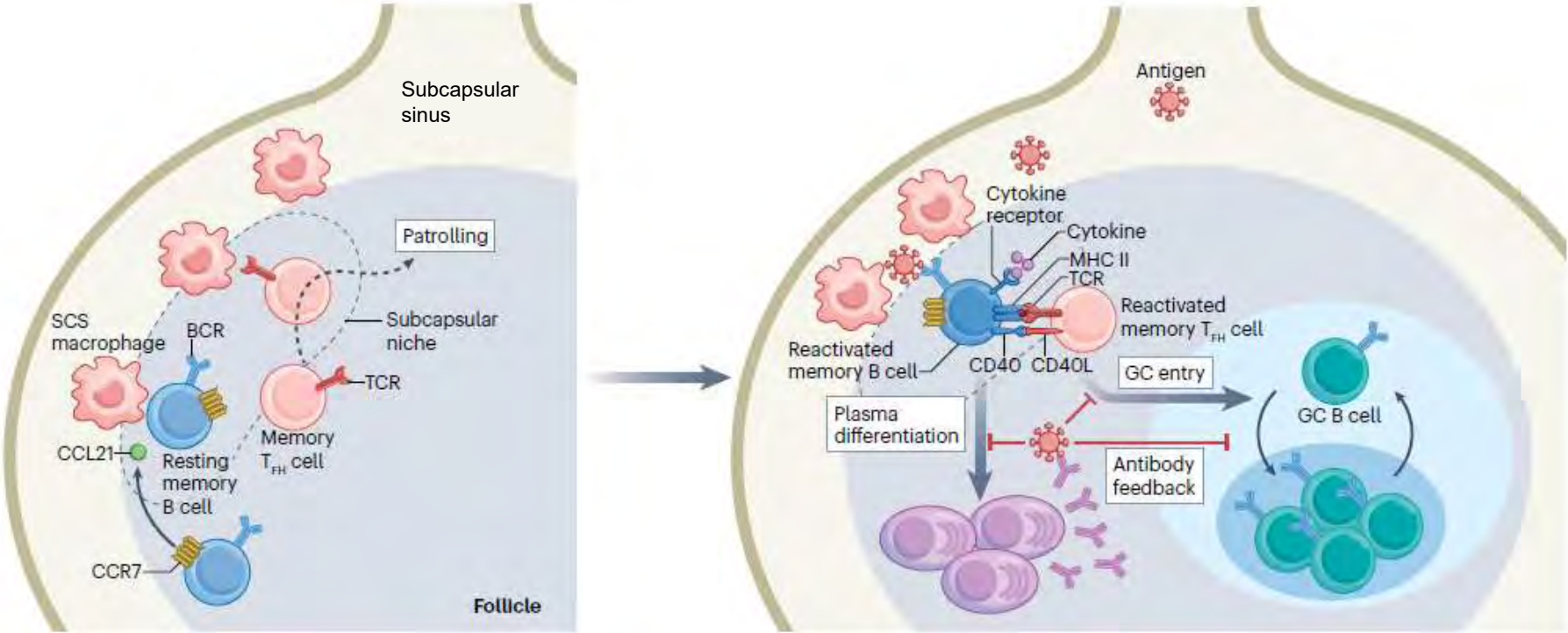
Memória B-sejtek képződése

Immun válasz

Memória B-sejtek újra aktiválódása

Subcapsular sinus (SCS)

B-sejtek fajtái

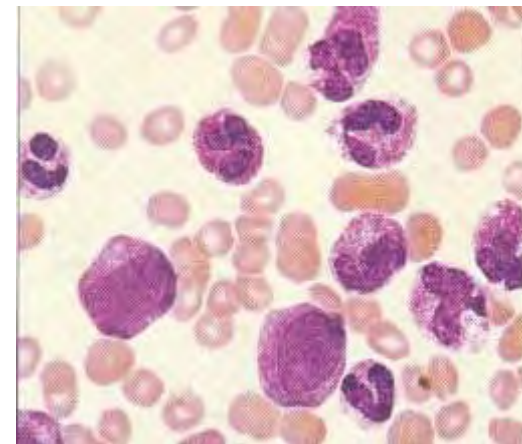
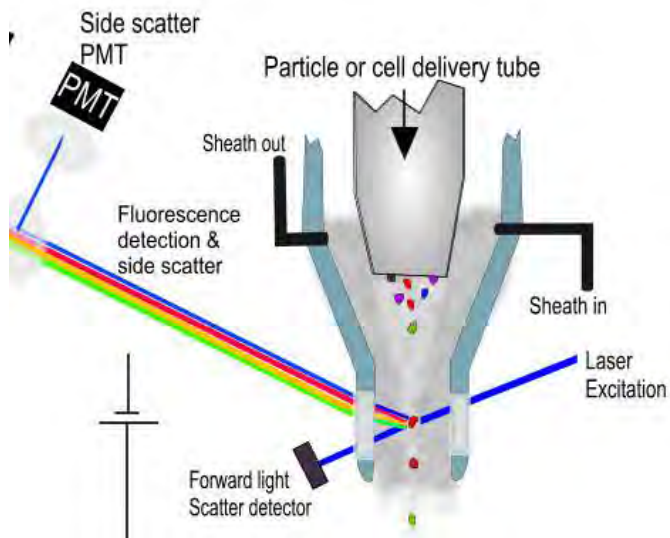
Funkció alapján:

regulátor B-sejtek – IL10 termelés – tolerancia kialakulása, gyulladás gátlás
effektor B-sejtek – IFN γ +IL12 term. – immunválasz erősítése

Fejlődés alapján:

B1(CD5+)	Funkció	B2 (kovencionális)
Korai életkor	Keletkezés ideje	Egész élet
Önmegújulás	Képződés	Csontvelő
nagymértékű	Ig termelés	Kis mértékű
Polispecifikus, autoreaktív	Specifitás	Monospecifikus
IgM	Izotípusok	Inkább IgG
Szénhidrát	Ag felismerés	Inkább fehérje
Kis	Affinitás	Nagy

Áramlási citometria lényege

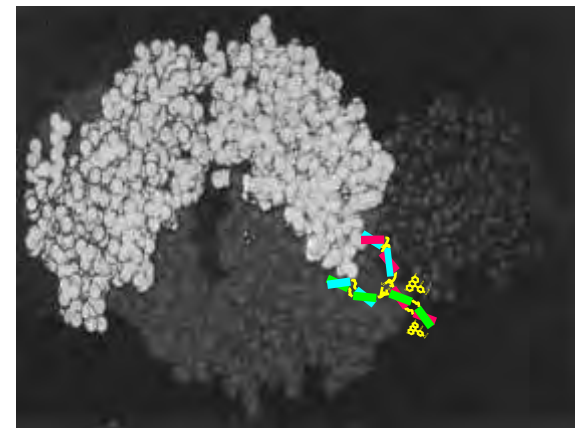
Lézerek: 488nm, 638nm, 405 nm

Analysis

Automata mintaadagolás

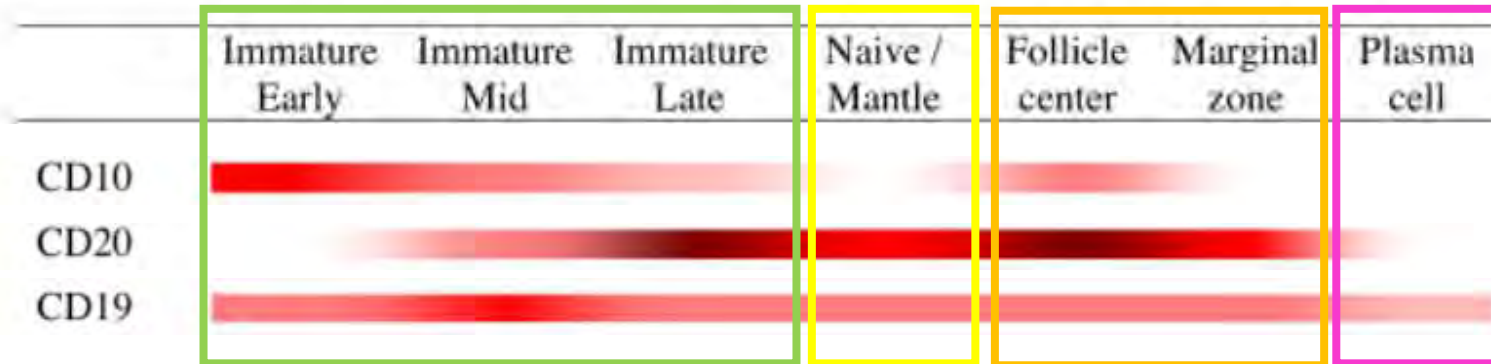

B-sejt érés markerei

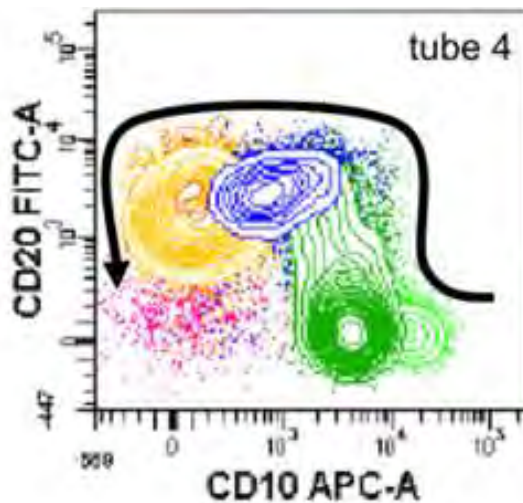

	Immature Early	Immature Mid	Immature Late	Naive / Mantle	Follicle center	Marginal zone	Plasma cell
CD45	[Red bar]						
TdT	[Red bar]						
CD34	[Red bar]						
CD10	[Red bar]						
CD38	[Red bar]						
CD19	[Red bar]						
CD20	[Red bar]						
CD22	[Red bar]						
HLA-DR	[Red bar]						
IgD	[Red bar]						
IgM	[Red bar]						
Kappa	[Red bar]						
Lambda	[Red bar]						

B-sejt érés korai stádiumai

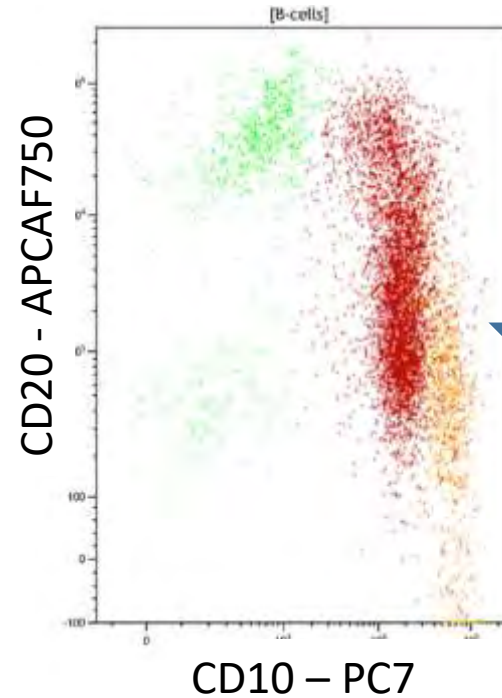
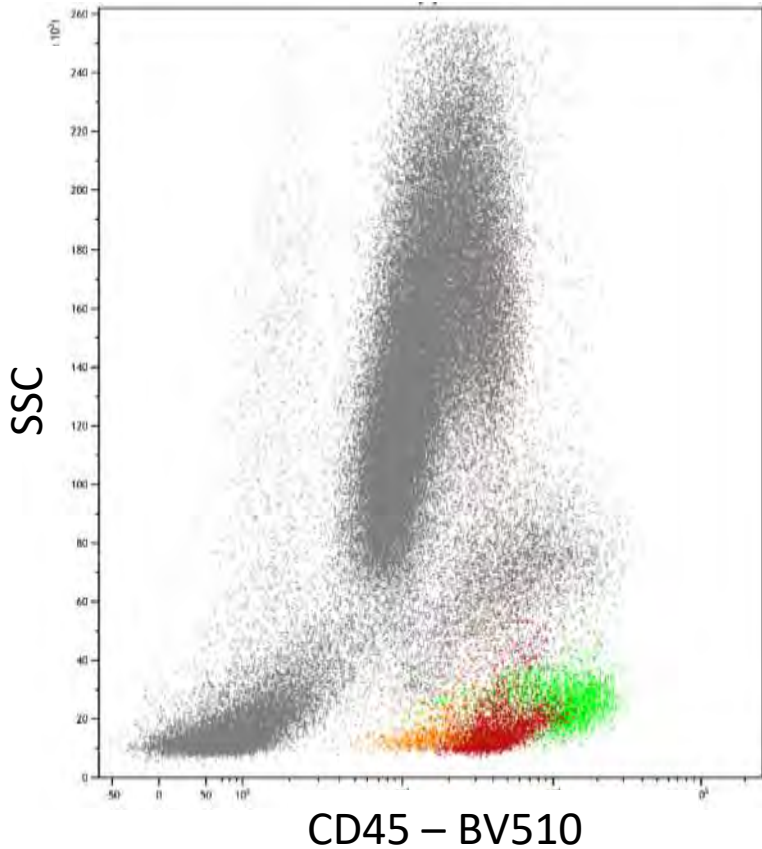

Gate: CD19+cells

- Stage 1 hematogones
- Stage 2 hematogones
- Immature B cells
- Transitional B cells
- Naive B cells
- Memory B cells
- Plasma cells

B-sejt érés

Érett B sejtek: CD10 negatív CD20 pozitív

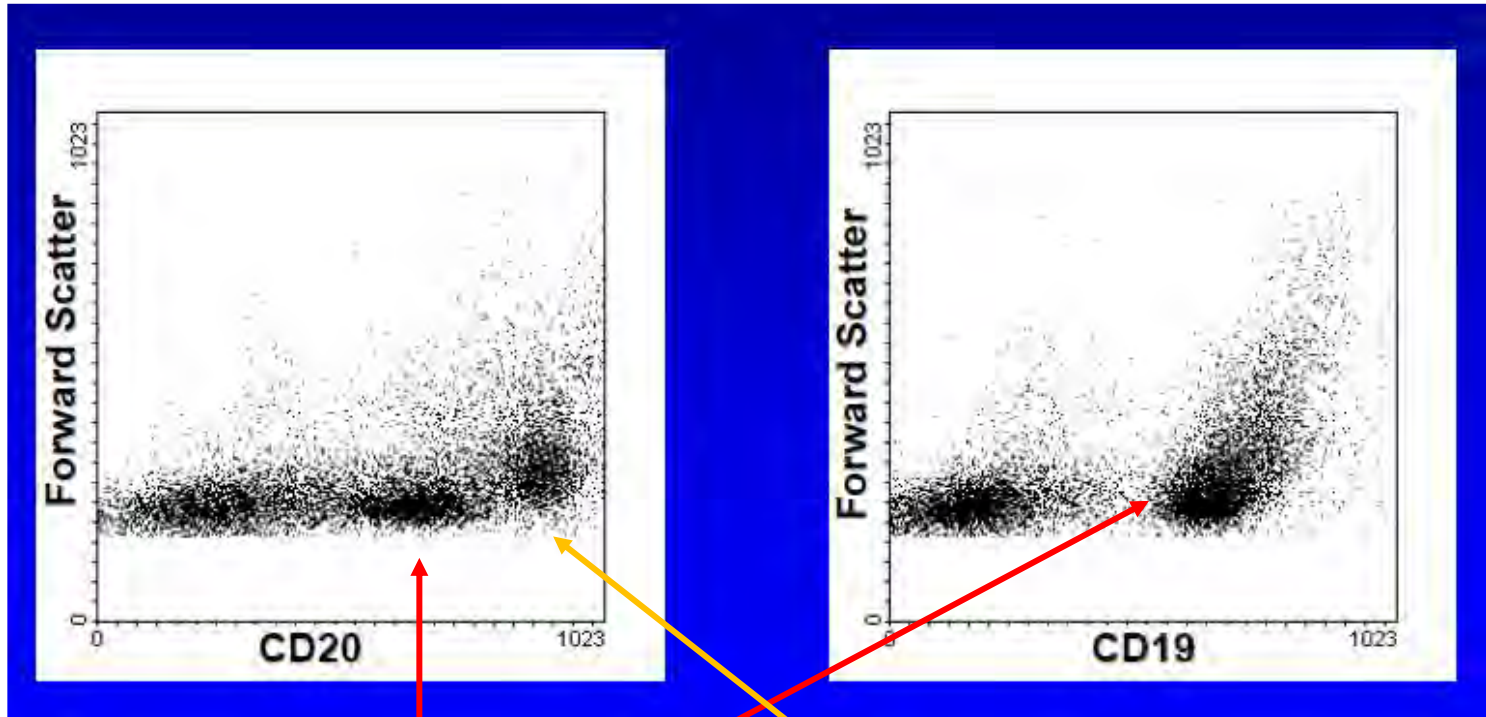
B sejt prekurzor: (mid/late) CD10 poz CD20 heterogén

B cell prekurzor: (early) CD10bright CD20 negatív

Normál (reaktív) lymphoid szövet

Sejtméret

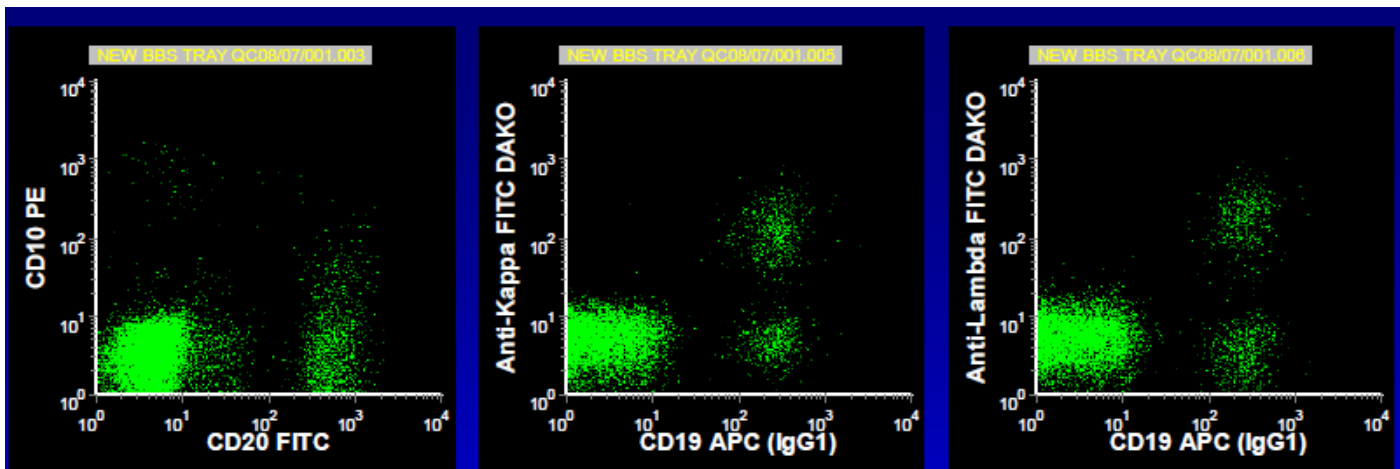
Köpenysejtek

GC sejtek

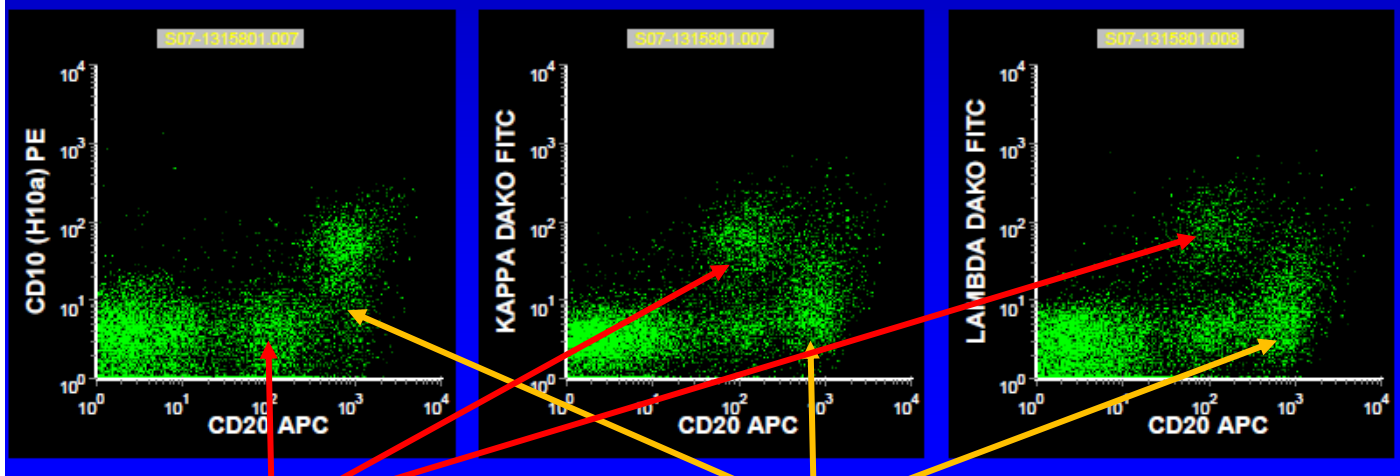
B-sejtek megjelenése

Perifériás vér

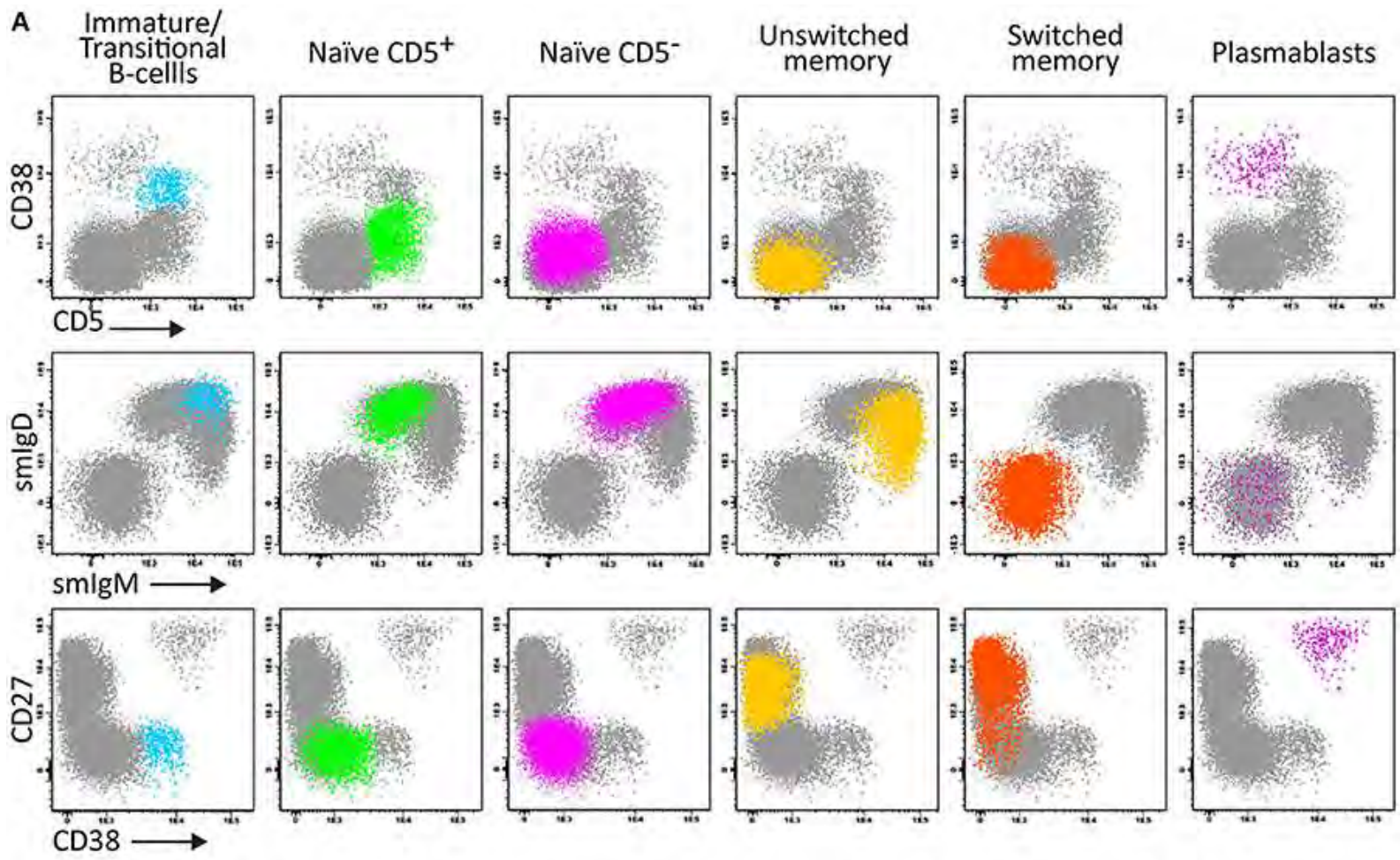
Nyirokcsomó

Köpenysejtek

GC sejtek

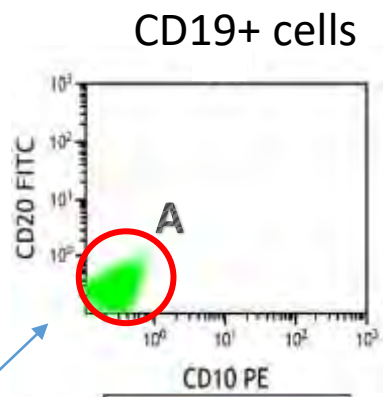
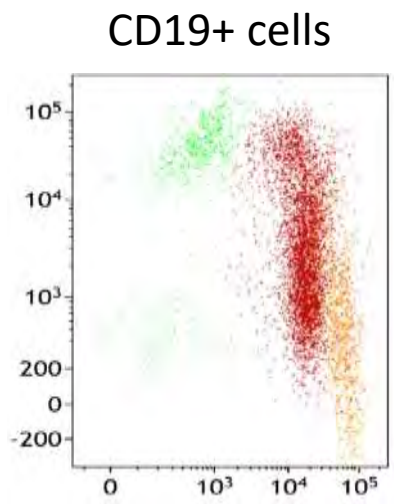
B-sejt érés citometriai szemmel

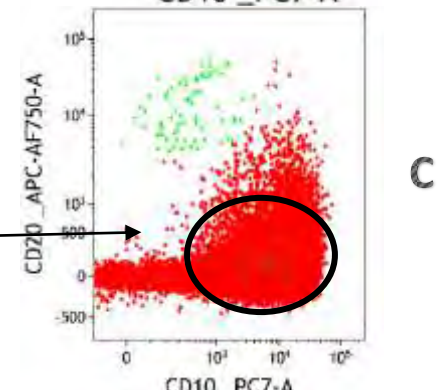
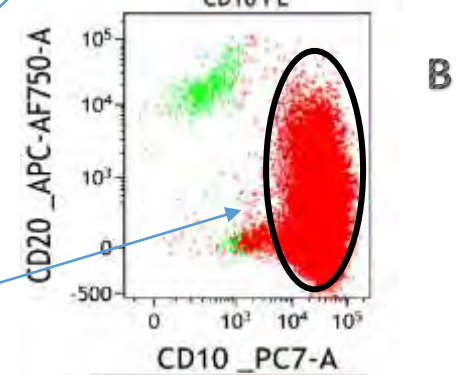
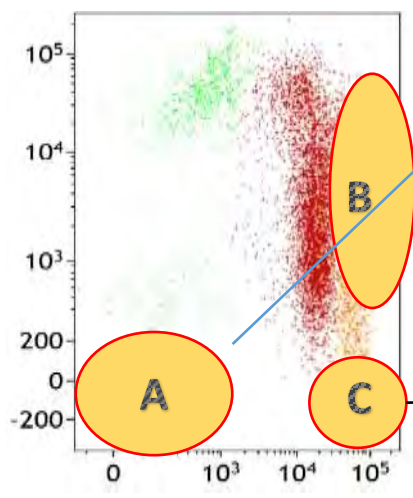
Mi a helyzet, ha valami elromlik?

B-sejtek a csontvelőben

A normál mintázattól eltérő expresszió

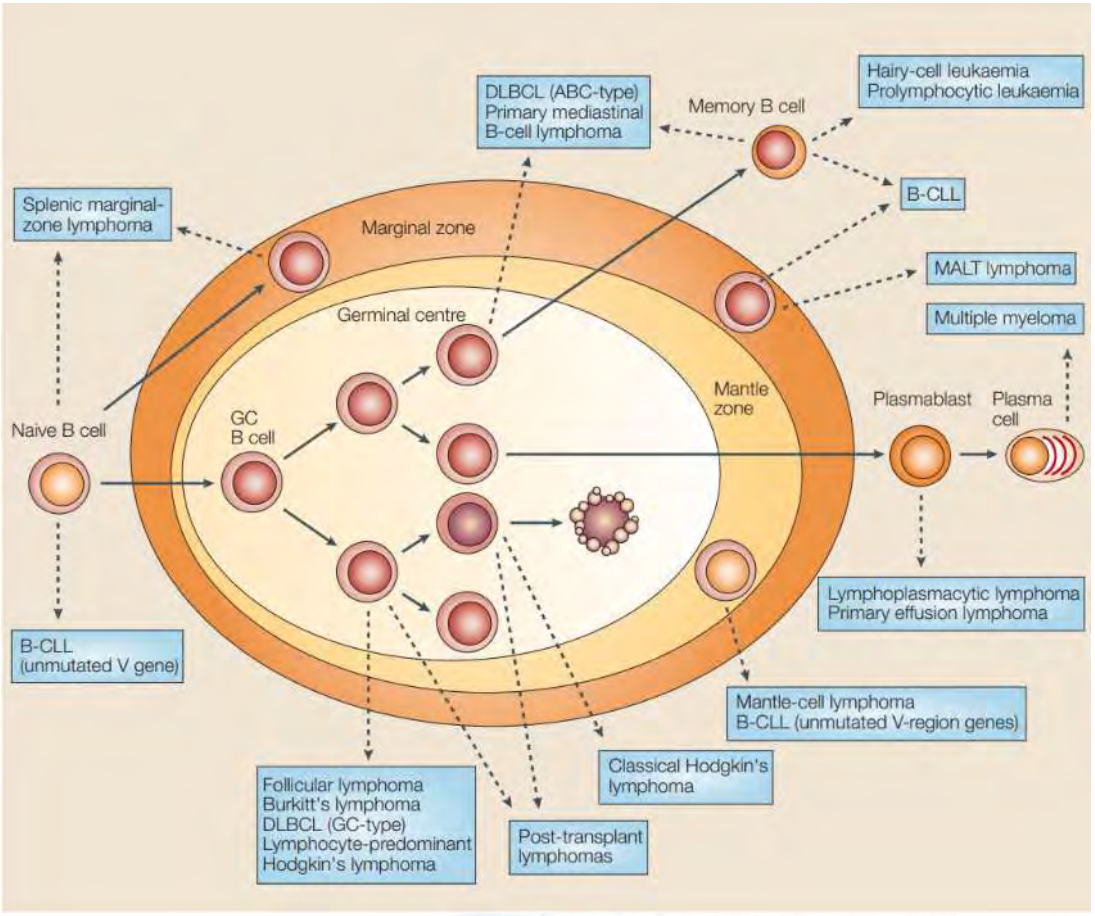

Érett B-sejtes limfómák kialakulása

- Krónikus limfoid leukémia (CLL)
- Hajas-sejtes leukémia (HCL)
- Marginális zóna limfóma (MZL)
- Köpenysejtes limfóma (MCL)
- Follikuláris limfóma (FL)
- Burkitt limfóma
- Diffúz nagy B-sejtes limfóma (DLBCL)

Centrum germinatívum:
 kóros transzlokációk
 (BCL2-IgH, CCND1-IgH, MYC-IgH...)

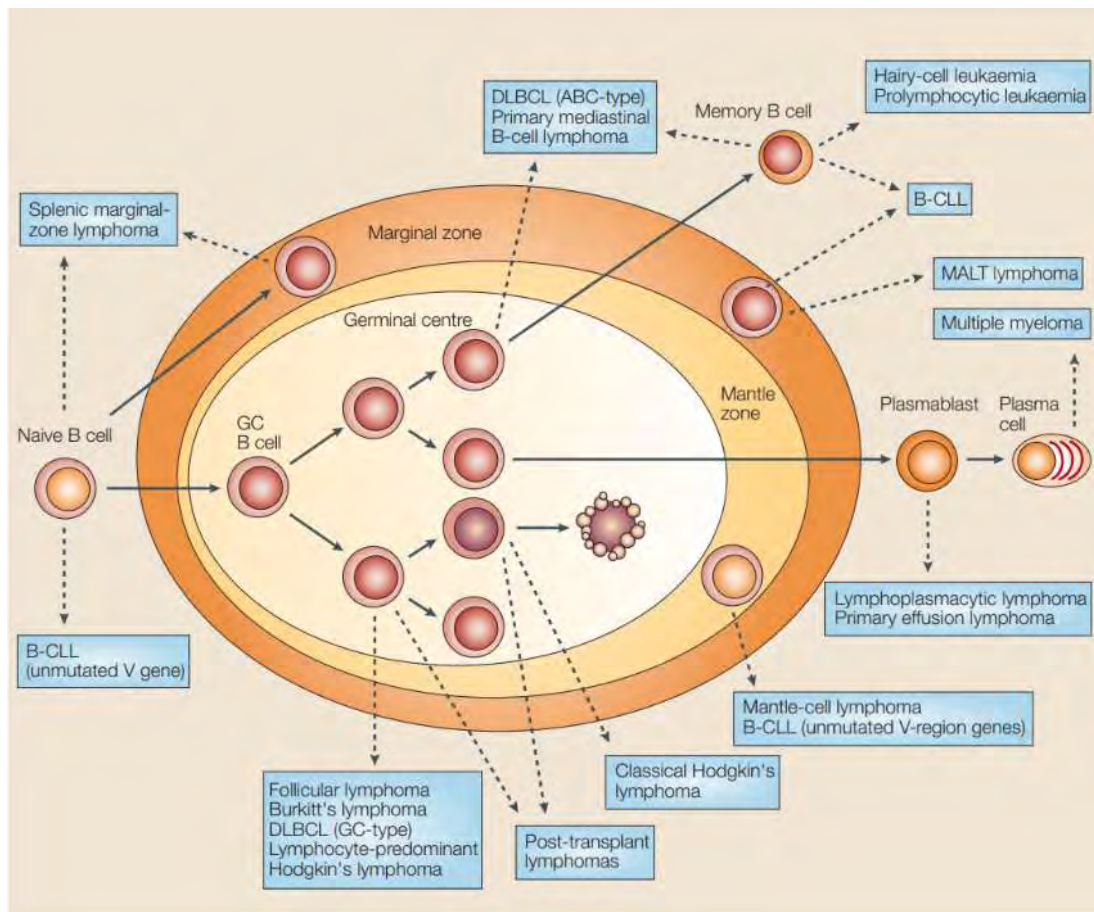

Review: > Nat Rev Clin Oncol. 2012 Apr;8(4):251-62. doi: 10.1038/nrco1589.

Mechanisms of B-cell lymphoma pathogenesis

Kühnappert, J

Plazmasejtes myeloma

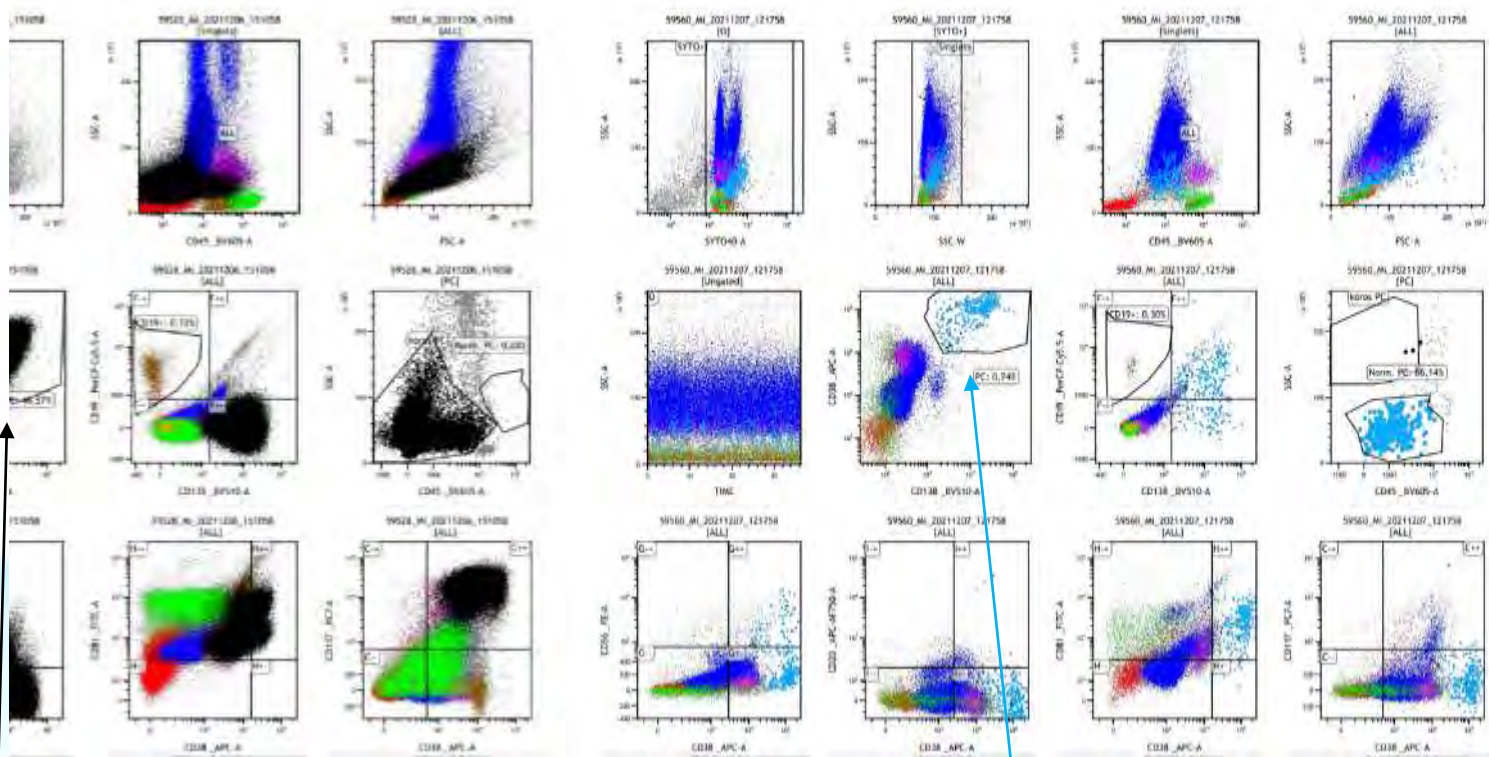
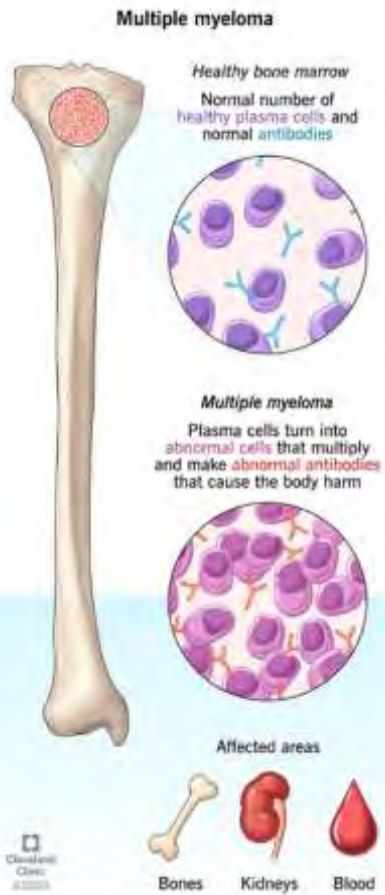
Klinikai kép:

- Csontvelői működés elégtelensége
- Fertőzésre való fogékonyság
- Csontfájdalom
- Patológiás csonttörések
- Hypercalcaemia
- Veseelégtelenség

Plazmasejtes myeloma

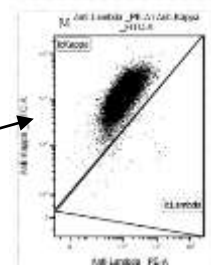

MM: SYTO-CD138-CD45-CD81-CD56-CD19-CD117-CD38-CD20

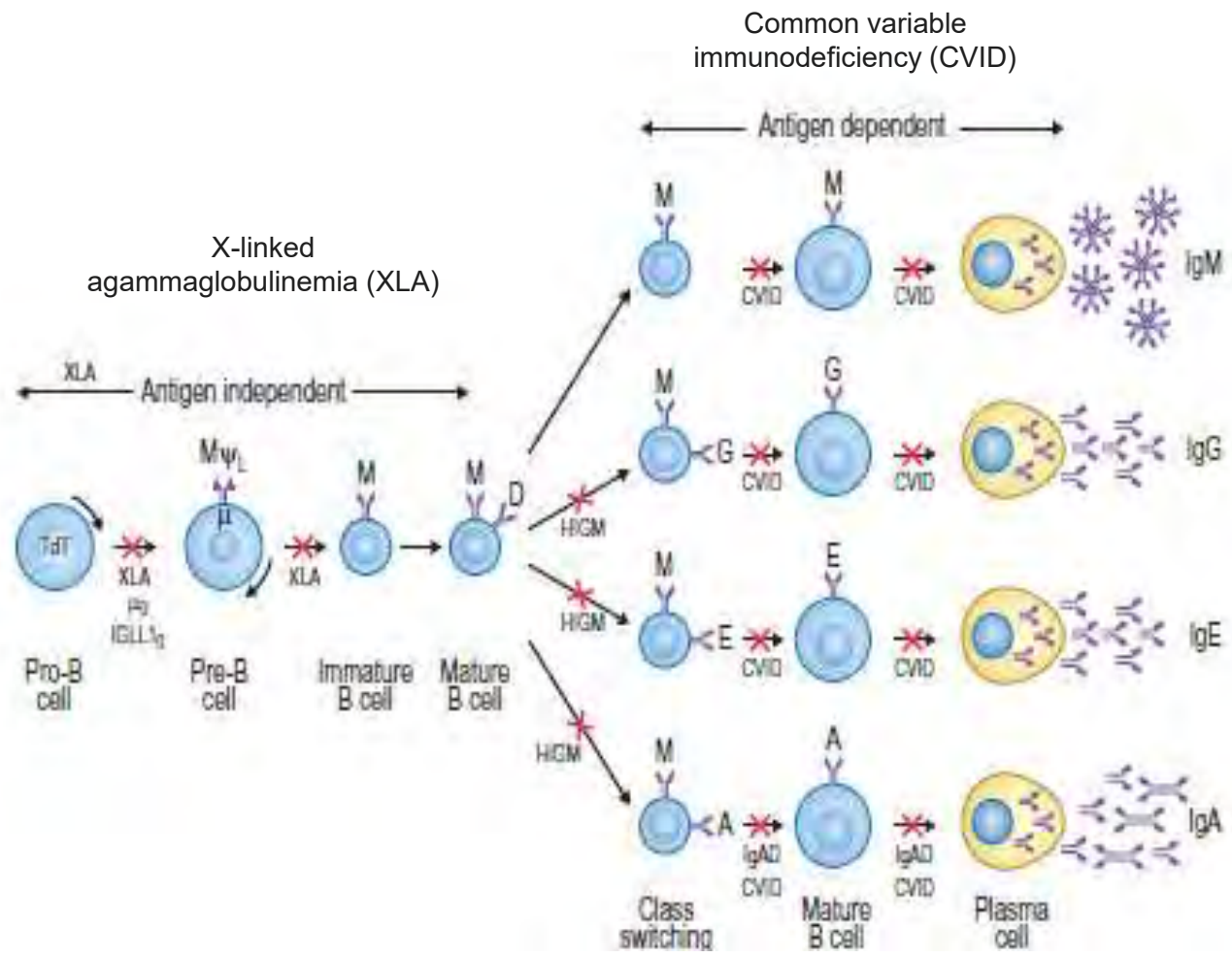

45% monoklonális kóros plazmasejt

0,5% normál plazmasejt

Humorális immun deficienciák

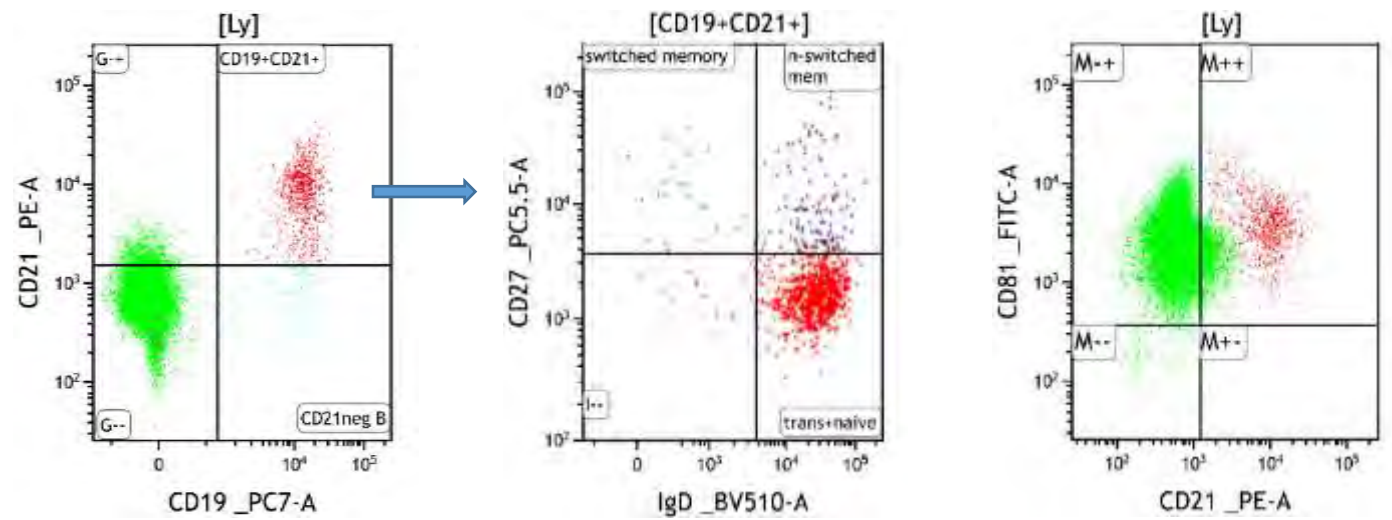

Hyper-IgM syndrome (HGM)

Immundeficiencia - CVID

B-sejt alpopulációk megoszlása

EURO-FLOW CVID panel

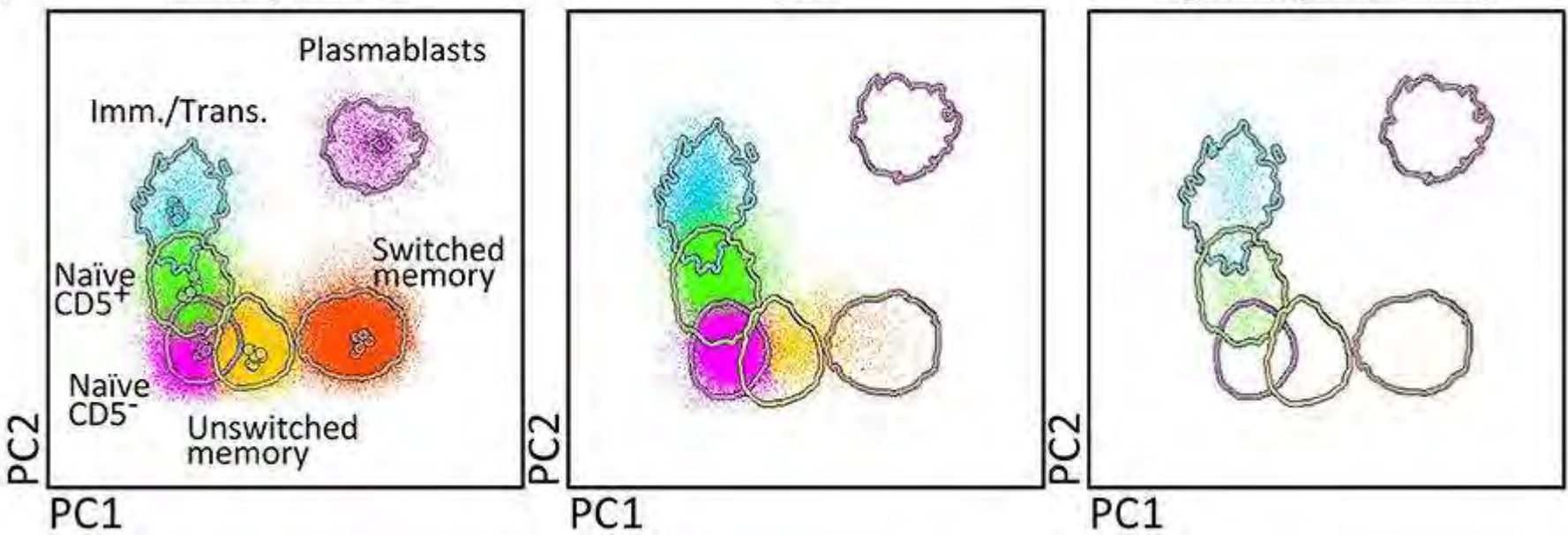

B

Healthy control

CVID

Agammaglobulinemia

Összefoglalás

Köszönöm a figyelmet!

